

> Foorumiesitys, sali 12, perjantai 23.4.2010, klo 9.30-10.00

Uimaan oppii paremmin vedessä kuin kuivalla maalla
Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetuksen kehittämistoiminta
Salo Raimo, Oulun kaupungin opetustoimi
Nevala Tommi, Valveen elokuvakoulu / Oulun kaupunki

Lapset ja nuoret oppivat paljon myös muualla kuin koulussa ja oppituntien aikana. Koulun voidaan ajatella olevan vain yksi niistä oppimisympäristöistä, joissa oppimista tapahtuu. Oppimista tapahtuu nykyään entistä enemmän erilaisissa oppimisympäristöissä myös oppituntien jälkeen vapaa-ajalla. Lapset ja nuoret käyttävät mielellään teknologiaa: kameroita, videokameroita ja mediasoittimia, joihin voi ladata musiikkia, videoita, valokuvia yms. Näille laitteille on ominaista se, että ne ovat kannettavia ja niitä voidaan käyttää ympäristöstä riippumatta myös oppilaan vapaa-ajalla. Tässä kehittämistoiminnassa teknologiaa hyödynnetään eri oppimistilanteissa suunnitelmallisesti oppimisympäristön dokumentointiin ja jatkotyöstämiseen.

Maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten määrä on lisääntynyt Suomessa viime vuosina. Hyvä suomen kielen taito on eräs tärkeimmistä tekijöistä haettaessa toisen asteen tai korkea-asteen opintoihin. Suomen kielen taidon kehittäminen monipuolisella ja mielekkäällä tavalla edesauttaa jatko-opintoihin pääsemistä sekä kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Kehittämistoiminnan päätavoitteena on kehittää osaamista suomen kielen eri osa-alueilla.

Kohderyhmänä ovat suomi toisena kielenä (S2) -oppimäärän ja perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat. Hyödynsaajina oppilaiden lisäksi ovat heidän lähiyhteisönsä, jotka voivat tutustua lopputuotoksiin ja kotikaupunkinsa palveluihin, vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin sekä paikalliseen kulttuuritarjontaan.

Tavoitteena on

- 1) Lisätä maahanmuuttajataustaisten oppilaiden eri oppiaineiden osaamista yhdistettynä suomen kielen osaamisen lisäämiseen opiskelemalla autenttisisa, toiminnallisissa oppimisympäristöissä.
- 2) Kehittää oppilaiden yhteistoiminnallisuutta, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja.
- 3) Lisätä maahanmuuttajataustaisten oppilaiden suomalaisen kulttuurin tuntemusta.
- 4) Edistää maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ja heidän lähiyhteisönsä kotoutumista.

Lisäksi opitaan käyttämään eri medialaitteita luontevasti oppimisen tukena eri oppimisympäristöjä hyödyntäen: Timosenkosken luontokoulu, Oulun yliopiston eläinmuseo, Pohjois-Pohjanmaan museo, Tiedekeskus Tietomaa, Oulun yliopiston kasvitieteellinen puutarha, Ranuan eläinpuisto ja Arkeologinen näyttely- ja toimintakeskus Kierikki. Oppimisympäristöt tarjoavat toiminnallisia, ennalta suunniteltuja tehtäviä, joiden avulla oppilaat työstävät ympäristön ja sen asiantuntijoiden tarjoamaa informaatiota.

Kehittämistoiminnassa hyödynnetään toimintamallia, jossa aluksi oppilaat tekevät opettajan ohjauksessa koulussa ympäristöön ja aiheeseen liittyviä ennakkotehtäviä (konteksti, käsitteet, uudet sanat, valmistelu, omat kysymykset ja näkemykset). Vierailtavassa oppimisympäristössä he tekevät oppimista syventäviä tehtäviä (uuden syventävän tiedon hankkiminen) ja jatkavat työskentelyä omassa luokassa vierailun jälkeen (prosessin ja tuotosten jakaminen, animaatioiden/videoiden valmistus, työskentely tietoverkossa Live@edu-ohjelman avulla sekä arviointi). Valveen elokuvakoulun henkilöstö kouluttaa oppilaat ja opettajat lyhytelokuvien tekoon kouluilla.

Lyhytelokuvien valmistuttua tarkoituksena on, että oppilaat katselevat saman lyhytelokuvan vapaa-ajallaan mediasoittimen avulla, keskustelevat ja tekevät luokassa opettajan ohjauksessa erilaisia tehtäviä. Eri oppimisympäristöissä kuvattuihin videoihin on tehty soveltuvia S2-oppimäärän tehtäviä, jotka kehittävät eri aihekokonaisuuksien, ko. oppiaineiden ja S2:n oppimista. Tehtävät ovat sisällöltään suunnattu suomen kielen osaamisessa eri tasolla oleville oppilaille. Lyhytelokuvat ja tehtävät ovat ladattavissa Oulun kaupungin opetustoimen verkkosivuilta <http://terva.edu.ouka.fi/mmtopetus/>.